

Càritas Diocesana de Barcelona

Formar-se com a voluntari és essencial

MARIA AMOR

Directora de l'Escola de Formació del Voluntariat de Càritas Diocesana de Barcelona

Des de l'Escola de Formació del Voluntariat de Càritas Diocesana de Barcelona, donem la benvinguda al nou curs!

L'Escola va néixer l'any 1983 i és un centre de formació permanent del voluntari i un marc de debat pel que fa a la intervenció del voluntariat en els diferents àmbits de l'acció social. L'Escola forma part del Pla de Formació de la Generalitat de Catalunya i és Escola reconeguda des de l'any 1994.

Des de Càritas atenem persones que es troben en situacions socials complicades, moltes de les quals viuen en un alt grau d'aïllament social i amb relacions socials i familiars fragmen-

tades o força debilitades, situacions en què el voluntariat pot aportar acollida i acompanyament d'una manera significativa i decisiva, des de la proximitat, l'escolta, la senzillesa i el respecte. Per tal que el voluntari pugui donar un servei de qualitat cal rebre una formació adient.

Des de l'Escola de Formació hem treballat amb il·lusió el programa formatiu per a aquest nou curs que ara comencem. Remarquem la necessitat de fer el curs d'iniciació al voluntariat i oferint una formació continuada a les voluntàries i els voluntaris que formen Càritas parroquial, interparroquial i diocesana, amb la finalitat d'oferir-los eines que els ajudin en la seva

tasca voluntària. Tots sabem que vivim en un moment social complex, intens i amb grans desigualtats socials. Per això la tasca del voluntari de Càritas és essencial: acull, acompanya persones que estan patint situacions de vulnerabilitat, dolor, pèrdua, desesperança... El voluntariat de Càritas està format per persones sensibilitzades amb els problemes socials actuals. És un voluntariat social, i precisament en aquest àmbit és on es fa més palpable la solidaritat i on es demana un perfil de voluntari compromès, amb capacitat d'entrega i d'escolta, i amb disposició per rebre la formació adient per al desenvolupament de les tasques encomanades.

L'aportació generosa de tots els nostres voluntaris dins l'organització ajuda a pal·liar la injustícia social i el risc d'exclusió de les persones i famílies que pateixen. La seva acció es-

tà carregada de solidaritat, a través d'un servei generós, des d'una mirada oberta, compromesa i participativa. Actualment, Càritas Diocesana de Barcelona compta amb 2.200 voluntaris que col·laboraren activament en els diferents projectes de l'entitat, tant des dels grups de les Càritas parroquials com des dels programes i projectes de Càritas Dioce-

El voluntariat de Càritas està format per persones sensibilitzades amb els problemes socials actuals

sana. Voluntaris que treballen per la justícia social, des de la solidaritat i el compartir fratern, persones voluntàries que són portadores d'esperança.

Es pot veure el programa del curs 2014-15 a www.caritasbcn.org o accedint a través del codi QR.

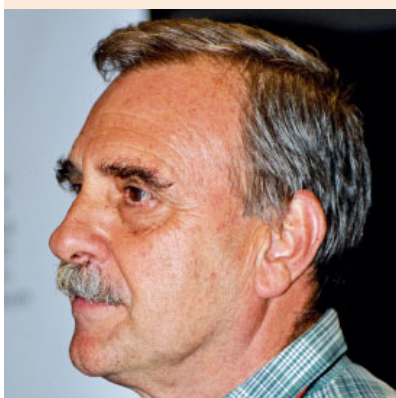
Càritas Diocesana de Barcelona *Voluntaris/àries*

Més de 120 persones de Càritas Diocesana de Barcelona, entre voluntàries i contractades, van participar a les Jornades de Trobada i Formació de Càritas Catalunya celebrades el 3 i 4 d'octubre a Girona. Durant aquells dies, que van aplegar a més de 1.200 persones, van compartir experiències i aprenentatges que els han ofert eines per continuar amb la seva tasca a favor de les persones més vulnerables. Algunes voluntàries i voluntaris ens expliquen què han après, quins missatges els han colpit i què s'emporten a les seves motxilles. Els agraiem el seu testimoni! Podeu veure més imatges de la trobada a través del codi QR.

Isabel Rojo

¡Qué corto, pero intenso y gratificante fin de semana! Recordar, actualizar muchas cosas, pero especialmente pensar en cómo adaptarlas a la labor cotidiana de ayuda a todos los que lo necesitan. No demos lo que nos sobra, compartamos lo que tenemos. Compromiso, qué concepto tan simple, pero qué profundo. Cuando interiorizas las frases, palabras y vivencias que nos han transmitido en estas jornadas, te miras al espejo y piensas: «¡Cuánto camino me queda por recorrer!».

Miquel Feltrer

Del taller el que més em va colpir va ser la participació i l'esperit per aprendre de tots els assistents, molts d'ells professionals dels sectors socials i voluntaris compromesos en l'elaboració de projectes. S'albirava un gran afany de formació i de compartir experiències.

El més interessant que he après ha estat la projecció i dimensió humanística i cristiana que hem de

donar als nostres projectes tècnics, que, a vegades, semblen marcats per unes lleis que semblen inamovibles. En aquest punt cal ressaltar l'aplicació de la creativitat perquè no ens quedem només en l'establert per les normes.

I, què m'emporto a la motxilla? El que venia a cercar en el taller escollit, però sobretot m'emporto un sac d'idees, experiències i vivències que caldrà sedimentar i reflexionar en la meua tasca de voluntari de Càritas. Em quedo amb la referència de Mn. Ramon Prat sobre el llenguatge corporal i verbal, i amb el missatge de viure amb entusiasme exposat per Victor Koppers, basat en la transmissió del sentit de l'humor, l'optimisme, l'alegria, l'amabilitat i l'actitud. Finalitzo amb una cita que va fer d'un proverbi xinès: «Si tu cara no tiene una sonrisa, no abras una tienda». I si un voluntari no porta un somriure? Pensem-hi.

Montserrat Arissa

M'agrada dir que he tingut la sort de participar en aquest taller. L'exposició que ha fet el ponent ha estat tan enriquidora com tots els anys que porto sent voluntària, durant els quals m'he enriquit amb el contacte, primer de les persones a qui he pogut atendre, escoltar i intentar donar una mica d'ajuda; i segon, amb els treballadors de Càritas i altres voluntaris, dels qui he après molt.

En el taller he comprès moltes idees i he après moltes formes d'encaminar la meua manera de ser i d'actuar diferents de les que fins ara

he portat a la meua motxilla, ja sigui per vivències del passat o potser perquè me les exigia a mi mateixa. Al final d'aquesta trobada puc dir que em sento més lleugera, perquè he deixat fora algunes pedres negatives de la meua motxilla. I, sobretot, hi deixo l'esperança i l'optimisme, perquè m'acompanyin d'ara endavant.

Xavier Natal

El treball de l'orientador laboral i de les persones que vaig conèixer al taller em va semblar tremendament valuós, insubstituïble i admirable.

Del que van exposar destaco l'explicació que van fer de l'ocupabilitat: és la mesura per valorar en quin grau som capaços i adequats per a una oferta laboral i per afrontar el mercat laboral, que compara la nostra actitud i habilitats amb l'actitud i habilitats que la feina requereix. Res d'entrevistes i res de qüestionaris.

Es tracta de demostrar amb l'acció què sabem fer i com ho fem, tenint en compte que no hi ha una única manera correcta de fer, sinó una manera adequada per a cada feina, i que del que es tracta és de trobar la feina que encaixa com un guant amb les nostres competències.

Pel que fa a l'actitud de la persona que busca feina, van explicar que aquesta té el repte de descobrir quines són les competències que la fan «extra-ordinària»: les actituds, comportaments i habilitats que la defineixen i la diferencien.

Tots en tenim! No som estàndards, no som còpies, ni fitxes! Som únics i ho hem de fer palès.

M. Ester Peñalver

El taller en què he participat m'ha ofert un seguit de preguntes i afirmacions que interroguen la meua vida i la meua acció. L'afirmació «veiem les coses com som i no com són» és una d'aquestes, ja que he entès que quan em relaciono amb els altres dono respostes des d'on jo sóc i no des d'on són els meus interlocutors. També he après que les preocupacions només són útils com a motor durant un temps curt per passar després a les ocupacions, que només són útils si em porten als somnis, i per descobrir-ho m'he de preguntar: «Sóc el que vull ser?», perquè el que visc ara germina en el que vull ser i el que vull configurar el que sóc. I un cop he arribat a aquest punt, he de triar quines coses deixar, afegir, modificar o mantenir perquè la meua vida sigui millor, i així pugui millorar la vida al meu voltant.»

I per acabar, comparteixo altres missatges que també m'emporto per reflexionar:

- No visquem mirant-nos el melic, és un forat negre que ens engolirà.
- No ens quedem empresonats en el passat que no podem canviar, caminem cap als somnis i no ens perdem el paisatge. No siguem com aquells que van a tota màquina sense fer res.
- No diguem «sí» quan voldríem dir «no», perquè aleshores anirem on no volíem anar, amb el temps que no tenim.

Voluntaris/àries

Càritas Diocesana de Barcelona

José Luis Buyolo

He aprendido que hay que escuchar muchas opiniones para tener una idea más acertada de la resolución de cualquier problema y que si todos vamos en la dirección adecuada, debidamente agrupados, con nuestra mejor actitud, con mucha constancia y siempre con una sonrisa, podemos mejorar muchas cosas.

De las jornadas me llevo las frases que me han interpelado con más fuerza: «Se tiene que profundizar en la situación de las personas atendidas»; «el bien común está por encima del derecho a la propiedad privada»; «el principio de subsidiariedad»; «ayuda y ponte al lado de la gente»; «no te pongas delante que no te siga, no te pongas atrás que no te veo, ponte al lado para que te sienta»; «aprender puede representar desaprender», «mejor valorar las posibilidades que criticar los defec-

tos» y «la mirada desde el amor y la amistad».

Marcho con la mochila cargada de auténtica esperanza y renovados deseos de seguir trabajando para ayudar a las personas necesitadas.

Rodolf Hortal

El que he après en el taller sobre la regla de Sant Benet és que aquesta es basa en el treball, l'equitat i la prudència.

La regla és molt sabia, ja que té un gran coneixement de les persones i dels grups. Forma un ordenament de normes de comportament, modula i gestiona l'espai, el temps, i les relacions dintre de l'organització; fomentant la convivència, el lideratge, la gestió i el creixement personal.

El més impactant és que no busca l'èxit del grup mitjançant la selecció de les persones de gran capa-

citat per crear un «dream team» dels millors, sinó que en la recerca de l'èxit de la comunitat compta en tot moment amb el potencial i aptituds de totes i cada una de les persones que la formen, sense excloure ningú, sigui quina sigui la seva edat, salut, temperament, energia vital i capacitats.

Carmen Lorenzo

Hem aprofundit en el coneixement propi, aprenent a gestionar millor la nostra vida, conscients de les nostres dificultats i possibilitats. Abans de mirar l'altre ens hem de mirar nosaltres, reflexionar i intentar fer els camins que puguin millorar la nostra vida. Acompanyar l'altre ajudant-lo a fer el seu camí, acceptant i comprenent la seva situació personal.

Tots portem una motxilla molt carregada, depèn només de nos-

altres buidar-la del que ens pesa i no necessitem i emplenar-la de tot allò que pot donar sentit a la nostra vida.

Els voluntaris no donem el que ens sobra, compartim el que som.

Ilona Fröhlich

Les jornades han estat un espai de formació i reflexió conjunta que han evidenciat la necessitat del nostre compromís i implicació per transformar les actuals estructures socials, tan desiguals, que marginen cada cop més els més vulnerables de la nostra societat. Hem de treballar per enfortir-los, acompanyar-los i preservar la seva dignitat. En aquesta tasca, la força del voluntariat pot ser un element clau per als objectius de Càritas que tots compartim, especialment un dels més repetits durant les jornades: «Construïm espais d'esperança.»

ESCOLES AMB COR-EDUCACIÓ EN VALORS:

L'educació com a motor de canvi social

L'educació és el primer pas perquè la nostra societat aconseguixi viure des de la fraternitat i la justícia social. Si aconseguim que els **nens i les nenes i el jovent es formin a les escoles** com a persones més enllà d'adquirir eines per ser bons professionals, estarem més a prop de viure en una societat realment cohesionada, en la qual es prioritzen els valors de la solidaritat i la igualtat.

Escoles amb Cor-Educació en valors és un programa que ofereix **conferències adreçades als alumnes del 2n cicle d'ESO, batxillerat i formació professional de grau mitjà i superior.**

A partir d'aquest curs 2014-2015, obrim el ventall i volem adreçar-nos a la franja de **primària**, on fins ara no havíem fet una acció directa sistemàtica de sensibilització. Per això formem un nou projecte d'**Escoles amb Cor-Educació en valors.**

Els objectius són **sensibilitzar i formar en valors universals**, essencials en l'acció de Càritas, els nens, les nenes i els joves en el context de l'educació formal de primària i secundària, i reforçar i incrementar les **campanyes de recapte d'aliments** i altres possibles vies de col·laboració per a captar fons.

Aquest darrer curs hem realitzat diferents xerrades de sensibilització a 26 escoles, arribant a 1.615 alumnes. Per al curs **2014-2015 tenim la següent proposta de sensibilització:**

—XERRADES per a SECUNDÀRIA, batxillerat i formació professional de grau mitjà i superior:

- Pobresa i exclusió social. L'acció social de Càritas en un món desigual.
- Nous horitzons per al voluntariat.
- L'aventura d'envellir.

—XERRADES per a PRIMÀRIA (5è i 6è):

- Càritas i l'acció solidària.

Perquè com diu el papa Francesc, «quan els nens són acollits, estimats i protegits, la família té bona salut, la societat millora i el món és més humà».

Per demanar més informació sobre les xerrades podreu adreçar-vos a: escolesambcor@caritasbcn.org

Caritas Diocesana de Barcelona

Entrevista a l'arquebisbe de Tànger

Mons. Santiago Agrelo

«Lo que importa es el saludo, el cruzar las miradas, que te permiten constatar que tú existes para alguien y el otro existe para ti»

Text: **Cristina Aluja Solsona** / Foto: **Fernando Sánchez Planas**

Su trabajo a diario en la diócesis de Tánger se centra, básicamente, en acompañar a personas que además del reto de emigrar a otro país, deben aprender a vivir en otras culturas, reconstruyendo su identidad. ¿Qué es para usted la identidad?

Nunca me he planteado esta cuestión. Yo llegué a Marruecos ya pensionista, con poquísimas posibilidades de cambiar mi forma de ser. Entré a los 11 años en un seminario franciscano y a lo largo de mi vida no he sido otra cosa que sacerdote. Siempre he enseñado teología litúrgica y me he movido con naturalidad en ambientes donde hay personas con muchas necesidades. Y eso seguí haciendo en Marruecos, no tuve que cambiar nada. Sigo siendo una persona que trata de ser amable, de ser servicial, de ser útil para las personas. Y las personas lo perciben. Esta es mi forma de acercarme a la gente. Porque al final lo que importa es el saludo, la mirada, el cruzar las miradas, que te permiten constatar que tu existes para alguien y el otro existe para ti. Esta es la identidad. No se trabaja, se tiene.

Usted es una de las voces más críticas en contra de las muertes en la frontera. Como arzobispo, ¿cuál cree que ha de ser su papel y el de la Iglesia en la denuncia de este tipo de situaciones?

Normalmente, las personas que mueren en el Estrecho es bastante posible que hayan pasado por tu casa pidiendo ayuda, por lo que dejan de ser números para ser rostros. Este es el caso, por ejemplo, de las 15 personas que perdieron la vida en Ceuta. Normalmente intento sacar a la luz los problemas, pero a la hora de denunciar es la Iglesia de Tánger la que se pronuncia. Nos hemos preocupado mucho a través de la Delegación de Migraciones de socializar la denuncia para que no sea, únicamente, una cuestión del obispo. El obispo le da forma, la firma primero, pero es la Iglesia la que se pronun-

cia. De esta forma, todos sentimos el problema como propio. Porque todos estamos juntos, en esto: los inmigrantes oran con nosotros, están con nosotros, forman parte de la comunidad, no sólo porque vengan a pedir ayuda. Esto nos implica mucho a la hora de defender sus derechos.

Esta mirada de respeto y fraternidad de la comunidad que usted lidera con las personas inmigrantes, con otras culturas y religiones, es un ejemplo de convivencia, de paz. ¿Cree que esta experiencia sería extrapolable a la resolución de conflictos como los de Israel y Palestina?

La de este conflicto es la historia de muchos años de violencia y de agresiones. Donde hay violencia surgen heridas que luego cuestan de curar.

Cuanto más tiempo se mantenga la violencia entre Israel y Palestina, más odio se instala en las conciencias y más difícil será resolver los problemas. Si ahora mismo Israel llegara a un acuerdo con los palestinos ese acuerdo sería deseable, pero lo que verdaderamente hay que trabajar es conseguir que se curen los corazones. Y esto es un trabajo personal y colectivo. La gente debe estar dispuesta a recorrer este camino integrando vivencias amargas y sufrimientos. Entre nosotros, en nuestra comunidad, no tenemos ese problema porque los inmigrantes, a pesar de haber sufrido experiencias muy dolorosas de violencia, no se vuelven violentos, no responden con violencia. Y eso mismo les ayuda a no guardar rencor en sus corazones. Per-

sonas que han perdido un ojo, que han sido lesionadas para toda la vida, quedando en silla de ruedas... y los ves sonreír. Y te preguntas: ¿qué fuerza moral hay dentro de estas personas? Claro que dentro de la Iglesia tenemos siempre miedo que esta violencia estalle también dentro de los inmigrantes y que esto complique la vida... Por lo tanto, la experiencia de Tánger no es transferible.

¿Cómo organiza la acción social, en su diócesis?

La Iglesia de Tánger, aunque el territorio es muy grande, unos 21.000 kilómetros cuadrados, está formada por una comunidad de unos 2.500 católicos, por lo que es una parroquia pequeña. Nuestra comunidad cristiana tiene 15 institutos religiosos distintos. Y algunos, como por ejemplo las Hijas de la Caridad, tienen 7 comunidades dentro de la diócesis. Donde hay una comunidad religiosa hay un proyecto de intervención social. Entonces, esta es una Iglesia llena de proyectos.

¿Cuál es el mensaje evangélico que le inspira la labor de acompañamiento a las personas inmigrantes en Tánger?

La Iglesia, que vio la situación particular que se presentaba con la llegada de los inmigrantes, pensó en crear una Delegación de Inmigración en la diócesis para atenderlos. Partimos del presupuesto de que la Iglesia se encarga de los pobres, de los más débiles. No hace falta ponerse de acuerdo con nadie, simplemente sales, vas y ayudas a las personas que lo necesitan, como explica la parábola del buen samaritano. Cuando pienso en una imagen bíblica que represente el trabajo con los inmigrantes, pienso en el pozo de Sicar, es decir, que la Iglesia actúa como Jesús esperando en el pozo al que llega sediento. Entre los Estados no tenemos este principio de gratuidad, siempre es yo te doy si tú me das. En la Iglesia es al revés, siempre es todo por nada.